

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
**Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені
С.З. Гжицького**

Факультет _____ ветеринарної гігієни, екології та права

Кафедра _____ реабілітації та здоров'я людини

ЗАТВЕРДЖЮЮ

Декан факультету ВГЕП

Пеленю Р.А.

(ПІП, підпис)

“25” 06 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АНІМАЛОТЕРАПІЯ»

рівень вищої освіти **«Бакалавр»**
(назва освітнього рівня)

галузь знань **22 «Охорона здоров'я»**
(назва галузі знань)

спеціальність **227 «фізична терапія, ерготерапія**

освітня програма **227 «фізична терапія, ерготерапія**
(назва спеціальності)

вид компоненти **за вибором**
(обов'язкова / за вибором)

Львів – 2021-2022 н.р.

Робоча програма з навчальної дисципліни «Анімалотерапія» для студентів 2 курсу Б-О СП спеціальності 227 «Фізична терапія та ерготерапія» за освітньою програмою «Фізична терапія та ерготерапія»

Укладач:

Асистент
(посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Береговенко О.О.
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри реабілітації та здоров'я людини

(назва підрозділу)

протокол № 23 від «24» 06 2021 року № _____

в.о. зав.кафедри реабілітації та здоров'я людини
(назва кафедри)

(підпис)

Івасик Н.О.
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності 227 «фізична терапія, ерготерапія
(назва спеціальності)

протокол № _____ від « _____ » 20 р.

Голова НМКС _____
(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної
ради факультету факультету ветеринарної гігієни, екології та права
(назва факультету)

протокол № 8 від «24» 06 2021 р.
Голова НМРФ Сєєвка А.В.
(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченого радою факультету
протокол № 3 від «25» 06 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин
	Денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Усього годин аудиторної роботи	36
В т.ч.:	
• лекційні заняття, год.	12
• практичні заняття, год.	-
• лабораторні заняття, год.	24
• семінарські заняття, год.	-
Усього годин самостійної роботи	54
Форма контролю	залік

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми здобуття освіти – 40%

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни

Анімалотерапія — метод позитивного психосоціального і фізioreабілітаційного впливу на людей, які цього потребують, за допомогою спеціально підготованих та навчених собак.

Предметом анімалотерапія є психофізіологія формування світогляду та поведінки людини.

Основна мета курсу анімалотерапія: сформувати систему знань та уявлень про анімалотерапію, як одного із сучасних способів впливу на розвиток, становлення та реабілітацію особистості. А саме:

- розвиток особистості (психомоторний, емоційний, пізнавальний, особистісний, комунікативний тощо);
- її поведінкові реакції, акти, вияви;
- посилення довільної регуляції;
- покращення показників адаптації до навколишнього соціального середовища
- стабілізація особистого емоційного стану;
- структурування мислення;
- активізація пам'яті;
- розвиток мовлення;
- регуляція психомоторних функцій тощо.

Здобуті знання з анімалотерапії є основою для роботи в напрямку аблітациї та реабілітації дітей чи дорослих, які цього потребують.

Навчальна дисципліна анімалотерапія ґрунтується на навчальних дисциплінах, в числі яких: *нормальні фізіологія, психологія, когнітивна етологія.*

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів необхідних компетентностей:

дати студентам базові знання про каністерапію як методу позитивного психосоціального і фізioreабілітаційного впливу на людей, які цього потребують, за допомогою спеціально підготованих та навчених собак.

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

Знати:

- основні принципи та методи роботи анімалотерапії;
- як реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

Вміти:

- використовувати знання отримані в процесі навчання даного предмету в майбутній професійній діяльності, як в практичній так і в науковій роботі;

- спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами);

- використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;

- застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії;

- вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді;

- оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Анімалотерапія, основні види методи та роль в реабілітаційній медицині. Види контактів з тваринами, способи взаємодії особистості з навколошнім світом, соціальні та психофізичні реабілітації.	14	2	-	2	-	10
Тема 2. Анімалотерапія та її функції в реабілітаційному процесі. Психофізична функція та психотерапевтична функція. Робота з тривожністю, стресовими та депресивними станами. Робота з самоконтролем, витримкою та концентрацією, навчання швидкої оцінки навколошнього середовища та стресостійкості. Вплив на рівні соціальних комунікацій та міжособистісних відносин. Емоційна підтримка, функції партнерів спілкування. Робота з анімалофобіями.	14	2	-	2	-	10
Тема 3. Каністерапія, фелінотерапія, види, методи та роль у реабілітації. Методики проведення та підготовки тварин і терапевтичних сеансів. Каністерапія, як один із провідних методів анімалотерапії.	24	2	-	12	-	10
Тема 4. Іпотерапія, види, методи та роль у реабілітації. Апітерапія, рептиліотерапія. Види, методи та роль у реабілітації. Методики проведення та підготовки тварин і терапевтичних сеансів	10	2	-	2	-	6
Тема 5. Анімалотерапія при захворюванні опорно-рухливого апарату та в нейрореабілітації. Анімалотерапія при захворюваннях серцево-судинної, дихальної системи та реабілітації в педіатрії.	12	2	-	2	-	8

Анімалотерапія при порушеннях розвитку.						
Тема 6. Анімалотерапія в педіатрії. Залучення тварин в процеси розвитку та навчання дітей. Анімалотерапія в роботі з стресовими станами депресіями та посттравматичними розладами. Використання тварин в розвитку соціальних стосунків, комунікації, співпраці та навчання.	16	2	-	4	-	10
Усього годин	90	12	-	24	-	54

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин	
		ДФЗО	
1	Анімалотерапія, основні види методи та роль в реабілітаційній медицині. Види контактів з тваринами, способи взаємодії особистості з навколошнім світом, соціальні та психофізичні реабілітації.	2	
2	Анімалотерапія та її функції в реабілітаційному процесі. Психофізична функція та психотерапевтична функція. Робота з тривожністю, стресовими та депресивними станами. Робота з самоконтролем, витримкою та концентрацією, навчання швидкої оцінки навколошнього середовища та стресостійкості. Вплив на рівні соціальних комунікацій та міжособистісних відносин. Емоційна підтримка, функції партнерів спілкування. Робота з анімалофобіями.	2	
3	Каністерапія, фелінотерапія, види, методи та роль у реабілітації. Методики проведення та підготовки тварин і терапевтичних сеансів. Каністерапія, як один із провідних методів анімалотерапії.	2	
4	Іпотерапія, види, методи та роль у реабілітації. Апітерапія, рептиліотерапія. Види, методи та роль у реабілітації. Методики проведення та підготовки тварин і терапевтичних сеансів.	2	
5	Анімалотерапія при захворюванні опорно-рухливого апарату та в нейрореабілітації. Анімалотерапія при захворюваннях серцево-судинної, дихальної системи та реабілітації в педіатрії. Анімалотерапія при порушеннях розвитку центральної нервової системи, розладах аутичного спектру, хвороби дауна та Паркінсона.	2	

6	Анімалотерапія в педіатрії. Залучення тварин в процеси розвитку та навчання дітей. Анімалотерапія в роботі з стресовими станами депресіями та посттравматичними розладами. Використання тварин в розвитку соціальних стосунків, комунікації, співпраці та навчання. Робота з анімалофобіями.	2
Усього годин		12

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Kількість годин
		ДФЗО
1	Анімалотерапія, основні види методи та роль в реабілітаційній медицині. Види контактів з тваринами, способи взаємодії особистості з навколошнім світом, соціальні та психофізичні реабілітації.	2
2	Анімалотерапія та її функції в реабілітаційному процесі. Психофізична функція та психотерапевтична функція. Робота з тривожністю, стресовими та депресивними станами. Робота з самоконтролем, витримкою та концентрацією, навчання швидкої оцінки навколошнього середовища та стресостійкості. Вплив на рівні соціальних комунікацій та міжособистісних відносин. Емоційна підтримка, функції партнерів спілкування. Робота з анімалофобіями.	2
3	Каністерапія, фелінотерапія, види, методи та роль у реабілітації. Методики проведення та підготовки тварин і терапевтичних сеансів. Каністерапія, як один із провідних методів анімалотерапії.	12
4	Іпотерапія, види, методи та роль у реабілітації. Апітерапія, рептиліотерапія. Види, методи та роль у реабілітації. Методики проведення та підготовки тварин і терапевтичних сеансів.	2
5	Анімалотерапія при захворюванні опорно-рухливого апарату та в нейропреабілітації. Анімалотерапія при захворюваннях серцево-судинної, дихальної системи та реабілітації в педіатрії. Анімалотерапія при порушеннях розвитку центральної нервової системи, розладах аутичного спектру, хвороби дауна та Паркінсона.	2
6	Анімалотерапія в педіатрії. Залучення тварин в процеси розвитку та навчання дітей. Анімалотерапія в роботі з стресовими станами депресіями та посттравматичними розладами.	4

	Використання тварин в розвитку соціальних стосунків, комунікації, співпраці та навчання. Робота з анімалофобіями.	
Усього годин		24

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	Kількість годин
		ДФЗО
1	Анімалотерапія, основні види методи та роль в реабілітаційній медицині. Види контактів з тваринами, способи взаємодії особистості з навколошнім світом, соціальні та психофізичні реабілітації.	10
2	Анімалотерапія та її функції в реабілітаційному процесі. Психофізична функція та психотерапевтична функція. Робота з тривожністю, стресовими та депресивними станами. Робота з самоконтролем, витримкою та концентрацією, навчання швидкої оцінки навколошнього середовища та стресостійкості. Вплив на рівні соціальних комунікацій та міжособистісних відносин. Емоційна підтримка, функції партнерів спілкування. Робота з анімалофобіями.	10
3	Каністерапія, фелінотерапія, види, методи та роль у реабілітації. Методики проведення та підготовки тварин і терапевтичних сеансів. Каністерапія, як один із провідних методів анімалотерапії.	10
4	Іпотерапія, види, методи та роль у реабілітації. Апітерапія, рептиліотерапія. Види, методи та роль у реабілітації. Методики проведення та підготовки тварин і терапевтичних сеансів.	6
5	Анімалотерапія при захворюванні опорно-рухливого апарату та в нейрореабілітації. Анімалотерапія при захворюваннях серцево-судинної, дихальної системи та реабілітації в педіатрії. Анімалотерапія при порушеннях розвитку центральної нервової системи, розладах аутичного спектру, хвороби дауна та Паркінсона.	8
6	Анімалотерапія в педіатрії. Залучення тварин в процеси розвитку та навчання дітей. Анімалотерапія в роботі з стресовими станами депресіями та посттравматичними розладами. Використання тварин в розвитку соціальних стосунків, комунікації, співпраці та навчання. Робота з анімалофобіями.	10
Усього годин		54

4. Індивідуальні завдання

Для покращення поточного контролю студентам пропонуються на вибір теми творчих робіт:

1. Особливості навчання собак для подальшої роботи в лікарнях із обмеженою можливістю руху.
2. Програми занять з анімалотерапії для дітей дошкільного віку.

5. Методи навчання

Вивчення предмету проводиться за допомогою наступних методів:

- викладання лекційного матеріалу;
- використання навчального наглядного обладнання (таблиць, стендів, мулляжів тощо);
- використання презентацій, відеофільмів;
- розв'язування тестів, ситуаційних задач;
- проведення практичних занять та оцінка їх результатів;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота студентів.

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна поза аудиторна робота студентів (СРС).

6. Методи контролю

Згідно з вимогами Положення про організацію навчального процесу в Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (2015) система оцінювання знань студентів передбачає два види контролю - поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті, зміст якого узгоджується з темою цього заняття. Основними видами контролю знань є тестові контрольні роботи та усне опитування. Результати контрольної роботи оцінюються за чотирьох бальною шкалою («2», «3», «4», «5»).

Поточний контроль та оцінювання знань студентів з тем самостійної роботи здійснюється під час проведення тестового контролю на відповідному аудиторному занятті.

Підсумковий контроль засвоєння та оцінювання знань студентів проводиться після закінчення вивчення ними програми навчальної дисципліни шляхом виставлення їм заліку.

До цього виду контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Успішність студента оцінюється за 100–бальною шкалою під час проведення поточного та підсумкового контролю знань, яким є залік.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом усного опитування, тестового і письмового контролю, перевіркою виконання тем самостійної роботи тощо.

Максимальна кількість балів за засвоєння розділів дисципліни протягом семестру становить 100:

50 (ПК) – 50 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

$$\frac{50 \cdot CAZ}{PK = 5} = 10 \cdot CAZ$$

- *CAZ* – середнє арифметичне значення усіх одержаних студентом оцінок;

- *max PK* – максимально можлива кількість балів за поточний контроль у відповідному семестрі дорівнює 50 балів;

- 5 – максимально можливе *CAZ*

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. Оцінювання рівня знань студентів проводиться за наведеною нижче шкалою.

Критерії оцінювання знань студентів:

- 5 – «відмінно» – студент виявляє особливі здібності, має високий показник знань матеріалу дисципліни, правильно використовує набуті знання для побудови відповідей, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку.

- 4 – «добре» – студент правильно і глибоко розуміє питання дисципліни, вміє проявити знання, зіставляти, узагальнювати систематизувати інформацію, має власний підхід до розкриття поставленого питання.

- 3 – «задовільно» – студент висвітлює незначну частину теоретичного матеріалу дисципліни, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, основну частину відповідей відтворює на репродуктивному рівні.

- 2 – «незадовільно» – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті питань дисципліни.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентові у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

Вирахування підсумкової оцінки та переведення її в бали можна зробити з допомогою таблиці 1. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1.

Шкала оцінювання успішності студентів

За 100- бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ЄCTS
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A
82 – 89	Добре		B
74 – 81			C
64 – 73	Задовільно		D
60 – 63			E
35 – 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 – 34	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентові у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни;
2. Мультимедійні презентації для проведення лекцій;
3. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях;
4. Тестові контрольні питання для поточного контролю знань;
5. Навчальні таблиці і схеми.

9. Рекомендована література

Базова

1. Ascione F.R., Enhancing children's attitudes about the humane treatment of animals: Generalisation to human-directed empathy. / F.R. Ascione. – Anthrozoös, 1992.- P. 176-191.
2. Ascione, F.R., Weber, C.V. Children's attitudes about the humane treatment of animals and empathy: One-year follow-up of a school-based intervention. / F.R Ascione, C.V Weber// Anthrozoös. – 1996. – P.188-195.
3. Ashby J.S., Active interventions for kids and teens: Adding adventure and fun to counseling / J.S. Ashby, T., Kottman D.G. DeGraaf // Alexandria. - VA:American Counseling Association. – 2008. – P.25-29.
4. Beck, A., Katcher, A. Between pets and people: The importance of animal companionship (rev. ed.). / A Beck,, A Katcher,. – West Lafayette. – 1996. – 225 P.
5. Bowers M.J., MacDonald P.M. The effectiveness of equine-facilitated psychotherapy with atrisk adolescents. / M.J. Bowers, P.M. MacDonald// Journal of Psychology and the Behavioral Sciences. – 2001. – P.62-76.
6. Bratton S.C. The efficacy of play therapy with children: A meta-analytic review of treatment outcomes / S.C. Bratton, D. Ray, T. Rhine, L. Jones // Professional Psychology Research and Practice.– 2005. – N4, V.36. – P.376-390.
7. Faa-Thompson T.J. Turn about Pegasus: Training handout / T.J. Faa-Thompson // Pegasus RDA Centre Morpeth. – 2010. – P-145-151
8. Fine A.H. Handbook on animal-assisted therapy: Theoretical foundations and guidelines for practice (2nd ed.)./ A.H Fine// San Diego and London: Academic Press (Elsevier). – 2006. – 184 P.
9. O'Connor C. The silent therapist: A review of the development of equine assisted psychotherapy./ C. O'Connor // Retrieved. – 2006. – P.36-42 10. Taylor, S.M. Equine facilitated psychotherapy: An emerging field. / S.M. Taylor // Unpublishedmanuscript. – 2001. – 357 P.

Допоміжна

1. Мінєнко Г.М. Основні лікувальні властивості анімалотерапії / Мінєнко Г.М., Крошка С.А. / Система надання освіти дітям з особливими потребами в умовах сучасного навчального закладу : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Лисичанськ 14 грудня 2016 року.). – Лисичанськ : ВП «ЛПК ЛНУ» – Лисичанськ : ФОП Проњкіна К.В. – 2016. – С.97-100.
2. Загайнова, О. С., Ломтатидзе, О. В., Алексеева, А. С., & Загайнова, О. С. (Ed.) (2019). Прикладные аспекты зоопсихологии: анималотерапия: учебно-методическое пособие. Издательство Уральского университета. <http://hdl.handle.net/10995/67301>

10. Інформаційні ресурси

Нормативною базою вивчення вказаної дисципліни є навчальна програма, навчальний план та робоча програма дисципліни. Джерелами інформаційних ресурсів вивчення дисципліни є:

- Інтернет-зв'язок;

- Бібліотеки:

1. Бібліотека ЛНУВМ та БТ: м. Львів, вул. Пекарська, 50
2. Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72
3. Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26
4. Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41
5. Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81